

nu være uden deltagerbetaling, hvorimod de andre fag, som udgør en mindre andel, vil blive belagt med deltagerbetaling.

I Socialdemokratiet er vi meget glade for, at demokratiet med denne ændring får bedre vilkår. For fremtiden vil det være det valgte centerråd, der indstiller til det folkevalgte amtsråd, hvilke fag der skal udbydes, og ikke som i dag en ansat forstander, der bestemmer fagudbudet. Denne ændring ligger i tråd med ændringerne af det repræsentative demokrati i uddannelses-systemet, som vi i øjeblikket er i gang med udvalgsbehandlingen af.

I Socialdemokratiet er vi også glade for, at uddannelsesretten præciseres med dette lovforslag, således at alle skal kunne tage de centrale grundfag inden for en rimelig geografisk og tidsmæssig afstand. Det er godt, at undervisningsministeren med denne ændring får et redskab til at sikre, at alle i Danmark får en reel ret til at kunne tage de centrale grundfag.

Hvad angår den anden del af lovforslaget, nemlig indførelsen af deltagerbetaling på de fag, der ikke er centrale grundfag, vil jeg gerne være ærlig og sige, at det ikke har været vores største ønske, at der skal indføres yderligere deltagerbetaling på de fag, der ikke har fået betegnelsen centrale grundfag. I Socialdemokratiet havde vi da helst set, at alle fag på avu- og hf-niveau blev fritaget for deltagerbetaling, men vi mener, det er forsvarligt at indføre denne deltagerbetaling, når følgende ting tages med i betragtning:

Da regeringen og amterne skulle indgå aftale om amternes økonomi år 2000, skulle der prioriteres. Et af de steder, hvor amterne mente, at man kunne finde besparelser, var ved at indføre deltagerbetaling på enkelte fag på hf- og avu-niveau. Det er altså et udslag af en nødvendig prioritering.

En anden ting, som også skal tages i betragtning, er, at ordningen indføres for at skabe sammenhæng med de øvrige voksen- og efteruddannelsesstillbud, herunder åben uddannelse og aftenskolerne, hvor der i forvejen er deltagerbetaling. Derudover begrænses deltagerbetalingen alene til at omfatte fag, der ikke er centrale grundfag.

Ser man på de mange fag, der er såkaldte centrale grundfag og altså ikke belagt med deltagerbetaling, ses det, at dette vil tilgodese næsten alle de lavtuddannedes uddannelsesbehov. Det er også værd at være opmærksom på, at SU-modtagerne kan få dækket 85 pct. af udgif-

ten til deltagerbetalingen, mens VUS-modtagere kan få dækket hele deltagerbetalingen. Ledige vil også kunne få deres uddannelse betalt, hvis det er en del af deres handlingsplan.

Det har også ligget til grund for vores overvejelser, at de kursister, som tager fag, der er belagt med deltagerbetaling, for at kunne blive optaget på en videregående uddannelse får deltagerbetalingen refunderet ved afslutningen af faget.

Alt i alt mener vi altså, at der er flere gode og enkelte nødvendige ting i dette lovforslag, der gør, at vi kan tilslutte os lovforslaget, som det ligger nu.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Vi skal gøre noget for de kortuddannede, sagde statsministeren den 5. oktober. Dem og deres forhold skal vi prioritere. I det her lovforslag står der: Vi skal prioritere de kortuddannede, det er dem, vi især tænker på.

Jeg kan forstå på fru Lotte Bundsgaard, at det ikke er en god sag, den her, men tilbage står, at regeringen vil gøre noget for de kortuddannede. Hvad vil man så gøre i forhold til den KAD-kvinde, de nærmer sig et VUC-kursus og f.eks. vil have psykologi, måske oven i købet som led i noget, der peger hen mod noget kompetencegivende – er det at styrke de kortuddannede ifølge Socialdemokratiets opfattelse? Hvad skal man sige til den kvinde?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Først til det, hr. Søren Kolstrup siger: Hvad med de kortuddannede? Der vil jeg sige, at nu skal man jo være opmærksom på, at de fleste fag, både på AMU- og hf-niveau, ikke bliver belagt med deltagerbetaling. Lad mig nævne nogle enkelte fag: dansk og matematik og engelsk og samfundsfag og fransk og tysk og dansk som andetsprog og historie.

Så vil jeg også sige, at mange af de fag, som kortuddannede jo tager, ikke vil være deltagerbetalingsbelagt. Hvad angår KAD-kvinden, som hr. Søren Kolstrup spørger om, som gerne vil tage psykologi som et led i at komme i gang med en videregående uddannelse eller en anden uddannelse, er det jo sådan, at man får sin deltagerbetaling tilbage, hvis det er for at komme ind på en videregående uddannelse.

Men som jeg sagde i min indledning, så er det jo ikke det bedste i hele verden, men vi sy-